

Beslutningsforslag nr. B 113. Fremsat den 20. marts 1996 af Jan Køpke Christensen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Annette Just (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om fritagelse af kommunerne for pligten til at tilbyde modersmålsundervisning af fremmedsprogede børn

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om at fjerne forpligtelsen for kommunerne til at tilbyde modersmålsundervisning af fremmedsprogede børn.

Bemærkninger til forslaget

Den gældende folkeskolelovgivning forpligter kommunerne til at tilbyde fremmedsprogede elever modersmålsundervisning. Denne forpligtelse stiller store ressourcemæssige og urimelige krav til de enkelte kommuner, hvor det ofte drejer sig om modersmålsundervisning i mange forskellige sprog. Til undervisning i nogle af disse modersmål må undervisere hentes langvejs fra for at give helt ned til to elever undervisning i tre til fem timer ugentligt, ofte fordelt på to undervisningsperioder om ugen.

Ifølge fagkonsulent i Undervisningsministeriet, J. Breuning, jf. Kristeligt Dagblad 30. januar 1996, er der cirka 30.000 tosprogede elever i den danske folkeskole, hvoraf knap 60 pct. benytter sig af tilbudet om retten til modersmålsundervisning.

Forslagsstillerne ser helst, at kommunerne via lovgivning helt fritages fra at skulle give modersmålsundervisning, både ud fra den betragtning, at det er meget ressourcetrækvende og ofte vanskeligt at efterkomme. Det drejer sig i mange tilfælde om små og i Danmark udsædvanlige sprog, og folkeskolerne skal i højere grad koncentrere sig om at styrke danskundervisningen hos de fremmedsprogede elever, idet hele grundlaget for integrationsprocessen og al anden undervisning er afhængig heraf. Forslagsstillerne erkender imidlertid, at der ikke er flertal i Folketinget for at fjerne hele forpligtelsen til modersmålsundervisningen i folkeskolen.

Derfor går beslutningsforslaget ud på, at kommunerne skal stilles frit med hensyn til at gennemføre modersmålsundervisning for fremmedsprogede elever. Det er urimeligt, at kommunerne i dag er tvunget til at gennemføre undervisning i de pågældende modersmål, en undervisning, der medfører urimelige økonomiske byrder for kommunerne, ofte på bekostning af elevernes danskkundskaber og sandsynligvis medvirkende til at forlænge den vigtige integrationsperiode.

Fremmedsprogede børns danskkundskaber er ved skolestart alarmerende dårlige. Formanden for kommunernes undervisnings- og kulturudvalg, miljøkonsulent S. E. Hermansen, udtaler: »Ud af 871 tosprogede børn, hvoraf nogle faktisk ikke er tosprogede,

men næsten kun taler deres eget sprog, får 723 ekstra støtte i skolesystemet, og tallet har været stigende i de senere år,« jf. Kristeligt Dagblad 30. januar 1996. Berlingske Tidende orienterer den 21. februar 1996 om, at ud af tilmeldingerne til børnehaveklasserne i Høje-Taastrup Kommune kan 23 ud af 25 tilmeldte tyrkiske børn ikke tale dansk, når de starter i skolen efter sommerferie (af de godt 30.000 fremmedsprogede skolebørn i Danmark stammer knap en tredjedel fra Tyrkiet).

Det viser, at størstedelen af disse fremmedsprogede børn i høj grad taler deres modersmål i hjemmene. Dette vil ofte ske på bekostning af de danskkundskaber, som de burde være i besiddelse af ved skolestart, både for at kunne indlære forskellige fag ud over dansk, men naturligvis også for ikke at stille de dansksprogede elever ringere end andre. Som situationen er i dag, er de fremmedsprogede elevers manglende danskkundskaber en meget stor og uacceptabel belastning for klasseniveaet og for de enkelte elever.

Den på landsplan meget uhomogene fordeling af fremmedsprogede børn taler bl.a. også for, at kommunerne bør gives handlefrihed til at vurdere behovet i de enkelte kommuner.

Kommunernes Landsforening og en lang række borgmestre rundt om i landet ønsker, at kommunerne får handlefrihed i forhold til undervisning af fremmedsprogede børn. Kommunernes Landsforening udtaler således i høringsvar vedrørende lovforslag nr. L 147 om ændring af folkeskoleloven, at »... forslaget giver den enkelte kommune nye muligheder for at kunne tage hånd om det særlige problem, at tosprogede børn møder op i skolen med manglende eller utilstrækkelige danskkundskaber. Forslaget giver også i begrænset omfang kommunerne en ny mulighed for at skoleplacere tosprogede elever ud fra et ønske om at sikre en bedre fordeling mellem tosprogede og danske elever«.

Det er for forslagsstillerne utrolig vigtigt, at de tosprogede børn, der her er på tale, lærer dansk så hurtigt som muligt. Fremskridtspartiet ønsker den bedste mulige indlæring, så forudsætningen for at fungere i

det danske samfund er optimal, og derfor er det vigtigt at koncentrere ressourcer og indsatser omkring danskundervisningen.

Problemer omkring integration drejer sig ikke alene om børnenes situation. For at løse dette problem må man se på forældrenes mulighed for og vilje til også at tale dansk. Forældrene bør i højere grad forholde sig til den tilværelse, de og deres børn skal have her i landet. Udgangspunktet må være at være særlig opmærksom på, at de fremmedsprogede først og fremmest undervises i dansk. Det må være rimeligt, at

de fremmedsprogede familier, som ønsker deres børn undervist i deres modersmål, selv tager initiativ og selv bidrager til betaling herfor.

Forslagsstillerne fremfører i nærværende beslutningsforslag, at det er rimeligt, at kommunerne i forhold til folkeskolelovgivningen sikres en handlefrihed, der giver dem mulighed for at anvende de givne ressourcer bedst muligt. Dette bør ske ved at fritage kommunerne for forpligtelsen til at skulle tilbyde modersmålsundervisning af fremmedsprogede børn.